

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗА ОСВІТНЬО-
ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти щодо стану академічної доброчесності при навчанні за освітньо-професійною програмою «Харчові технології».

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Харчові технології» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 2 семестрі 2020-2021 навч. року** за анкетною: «Академічна доброчесність». Процедура, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#)

Респондентам було запропоновано відповісти на одинадцять питань, що оцінювали: якість освіти, рівень корупції в університеті, недоброчесність в процесі навчання та вивчення дисциплін, навчальне навантаження; колективи кафедр та ПІБ викладачів, що є взірцем доброчесності. За результатами проведення анкетування керівництво ТДАТУ, факультету (інституту), кафедри може застосовувати різні форми адміністративного впливу та вживання корегувальних дій.

Всього опитані **3 респондента** (здобувача ступеня вищої освіти «Магістр»), що склало **33,3%** від загальної кількості здобувачів за цією освітньою програмою. *Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).*

1. Здобувачам було запропоновано оцінити *якість освіти, яку вони отримують в ТДАТУ* за наступною шкалою (рівні): дуже низький; загалом низький; середній; загалом достатньо високий; дуже високий. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 1.

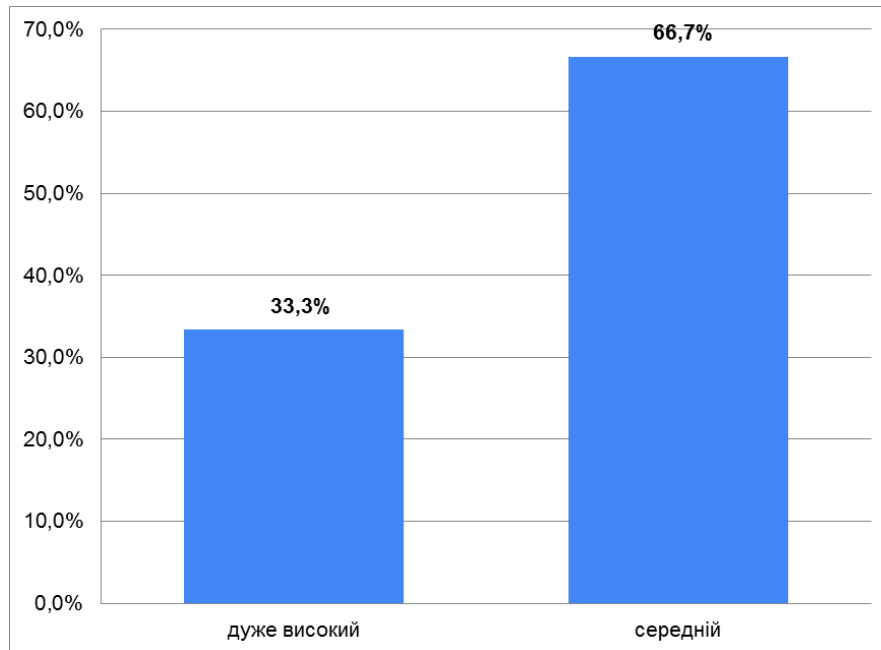

Рисунок 1 - Оцінювання якості освіти в ТДАТУ здобувачами вищої освіти (у відсотках)

З аналізу рисунку 1 не важко пересвідчитися у високій оцінці якості освіти в ТДАТУ, а саме рівні «дуже високий» 33,3% та «загалом достатньо високий» 66,7%.

2. Здобувачам вищої освіти було запропоновано оцінити корупцію в університеті за наступною шкалою: ні, не стосуються зовсім; частково стосуються, але часто викладачів провокують самі студенти; стосуються частково, і "ініціатива" належить деяким викладачам; корупція у нас масове явище, у якому задіяні усі - і студенти, і викладачі. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 2.

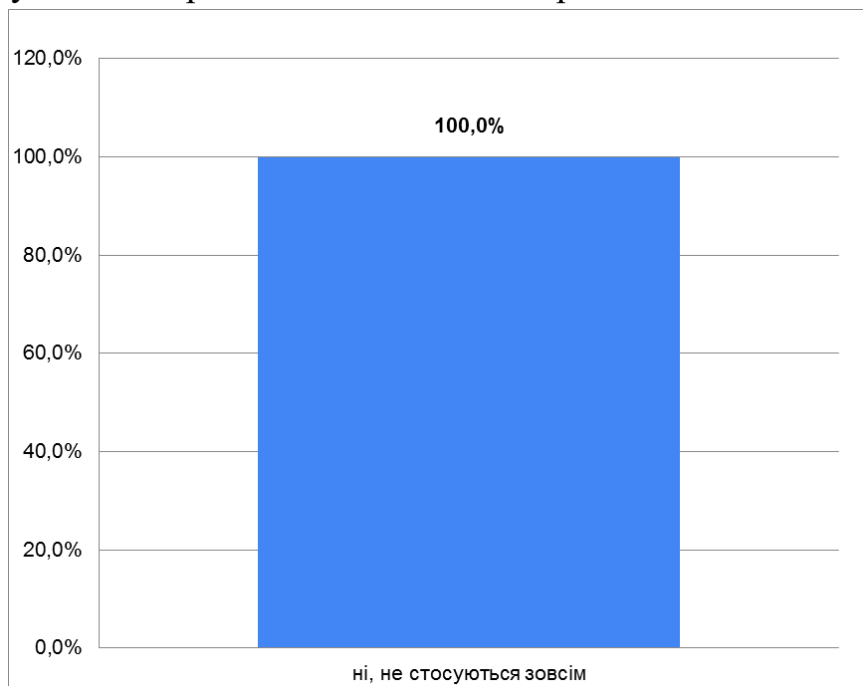

Рисунок 2 - Оцінювання здобувачами вищої освіти рівня корупції в університеті (у відсотках)

Аналіз рисунку 2 свідчить про низький рівень корупції в ТДАТУ, а саме респонденти відповіли 100 % «ні, не стосуються зовсім».

3. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «*Чи доводилось Вам особисто в цьому семестрі робити наступне...?*». Варіанти відповідей були наступні - *часто, рідко, ніколи*:

- дарувати подарунки викладачам
- надавати викладачам на послуги кафедри
- купувати навчальні матеріали кафедри
- купувати реферат
- купувати курсову роботу
- купувати дипломну роботу
- платити гроші за оцінку
- платити за поселення у гуртожиток
- готувати шпаргалки для складання заліків, іспитів, ПМК
- списувати з власних конспектів на контрольних заходах
- завантажувати матеріали з Інтернету, компілювати і здавати як власні.

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 3. Тут не наведені відповіді, що отримали 100 % «ніколи»: *дарувати подарунки викладачам; надавати викладачам на послуги кафедри; купувати навчальні матеріали кафедри; купувати реферат; купувати курсову роботу; купувати дипломну роботу; платити гроші за оцінку; платити за поселення у гуртожиток; готувати шпаргалки для складання заліків, іспитів, ПМК; завантажувати матеріали з Інтернету, компілювати і здавати як власні.*

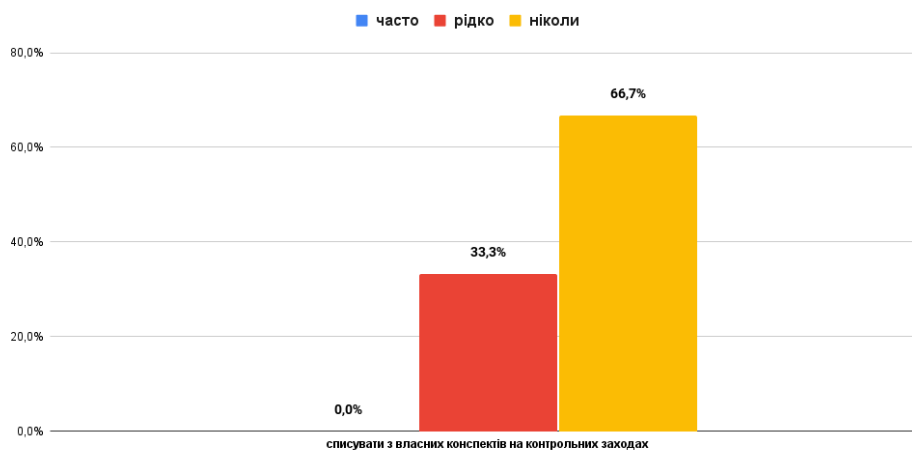

Рисунок 3 - Оцінювання здобувачами вищої освіти дій щодо питань недоброчесності в університеті (*у відсотках*)

Аналіз відповідей показує, що в середньому 97,0% респондентів перелічених дій щодо питань недоброчесності в університеті не робили. Респонденти (33,3%) вказали, що «рідко» списувати з власних конспектів на контрольних заходах.

В продовженні попереднього питання здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «*Якщо Ви в цьому семестрі особисто робили*

щось з вище переліченого, то з якою метою?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- для того, щоб вступити до ЗВО
- для того, щоб отримати потрібну оцінку
- для того, щоб не здавати лабораторні і практичні роботи
- для того, щоб не робити особисто курсову чи дипломну роботу
- це був «знак вдячності»
- в мене не було вибору, я діяв під тиском вимог викладача.

Дали відповідь на це запитання 1 (**33,3%**) з 3 респондентів, які відповіли, що робили недоброчесні дії в «знак вдячності» 100% (рис. 4).

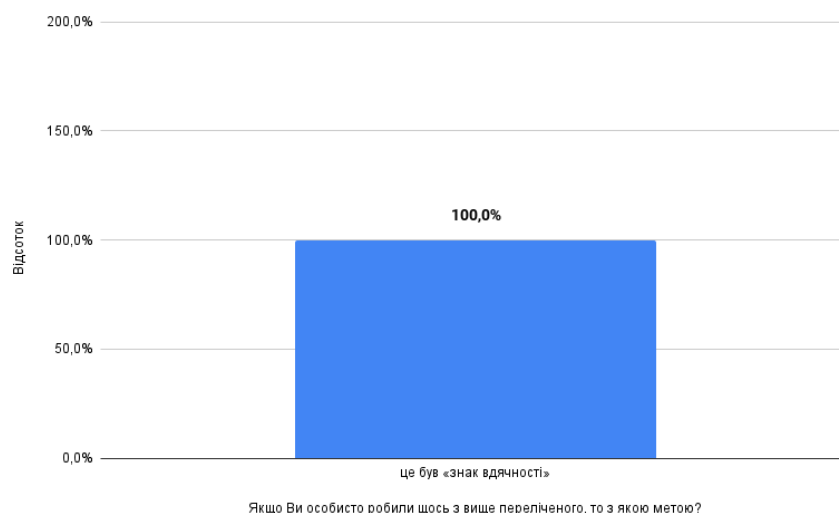

Рисунок 4 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

4. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «В який спосіб можна дізнатися про існування можливості «купити» оцінку?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- від самого викладача
- від старости
- від методистів, лаборантів тощо
- від студентів старших курсів
- від своїх сокурсників
- не володію такою інформацією

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 5.

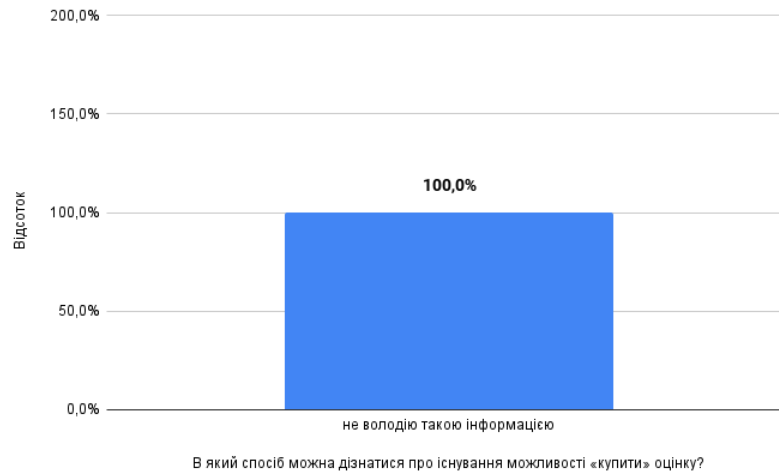

Рисунок 5 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

З рисунку 5 видно, що 100% здобувачів вищої освіти не володіють інформацією щодо існування можливості «купити» оцінку.

6. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Оцініть як часто Вам в цьому навчальному році доводилось зустрічати повтори тем на різних дисциплінах (на шкалі від 1 до 5, де 1 – взагалі не доводилось, 5 – дуже часто)». Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 6.

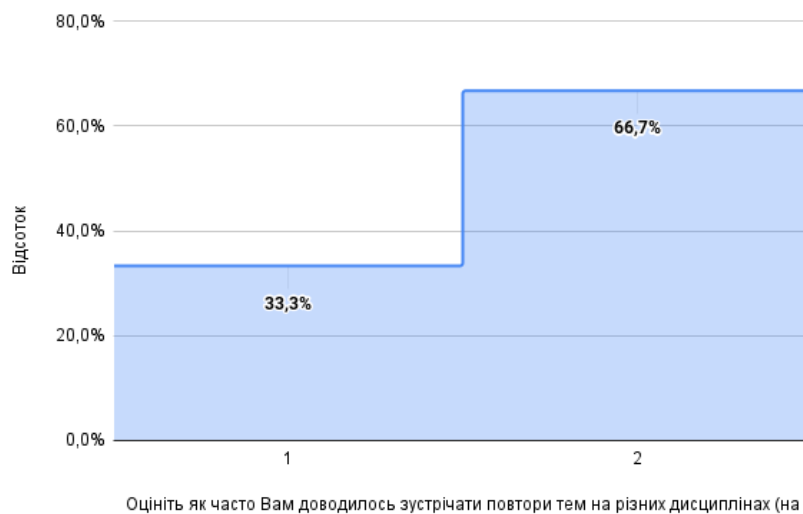

Рисунок 6 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

Аналіз рисунку 6 показує, що 33,3 % здобувачів вказали, що «взагалі не доводилось» зустрічати повтори тем на різних дисциплінах в цьому навчальному році та 66,7% «скоріш не доводилось».

7. На питання «Чи доводилося Вам в цьому навчальному році писати однакові роботи для різних дисциплін?» респонденти відповіли, що не доводилось 100% (рис. 7).

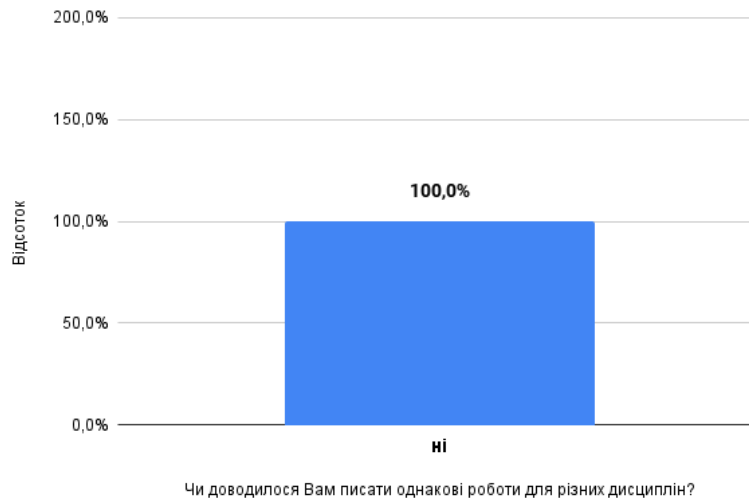

Рисунок 7 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

8. На питання «*Чи доводилося Вам в цьому навчальному році слухати курс (окремі теми) з академічного письма/академічної доброчесності?*» 100% респондентів відповіли «так».

9. На питання «*Як Ви оцінюєте власне навчальне навантаження впродовж цього семестру?*» здобувачі вищої освіти всіх курсів навчання відповіли 100% як «помірне навантаження» (рис. 8).

Рисунок 8 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

10. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «*Колективи яких кафедр, на Ваш погляд, є ВЗІРЦЕМ ДОБРОЧЕСНОСТІ та дотримання професійної етики?*» (кількість відповідей не більше трьох). Дали відповіді 3 (100%) з 3 респондентів. Лідери серед кафедр за результатами опрацювання наведені на рисунку 9.

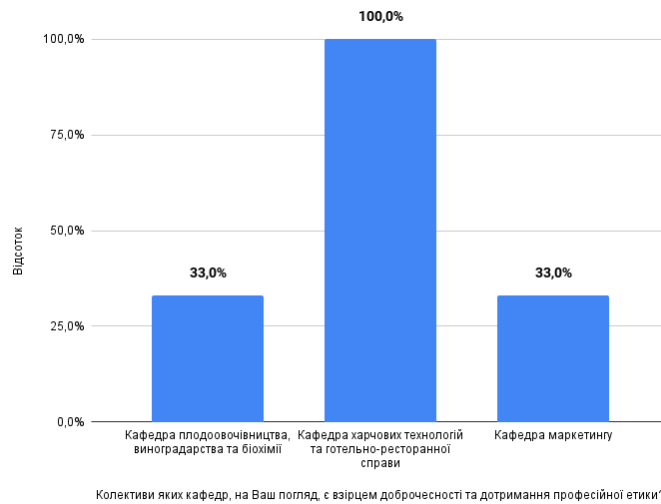

Рисунок 9 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

Аналіз результатів опитування показує, що кафедру харчових технологій та готельно-ресторанної справи вказали 100% здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр», як взірець доброчесності та дотримання професійної етики.

Висновки

Результати моніторингу оцінювання здобувачами вищої освіти, щодо академічної доброчесності за освітньо-професійною програмою «Харчові технології» розглянути на засіданні кафедри харчових технологій та готельно-ресторанної справи. Аналіз результатів опитування показує, що кафедру харчових технологій та готельно-ресторанної справи вказали 100% здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр», як взірець доброчесності та дотримання професійної етики.

З метою попередження та уникнення можливих проявів недоброчесності необхідно:

1) ознайомлювати здобувачів вищої освіти перед написанням курсових та кваліфікаційних робіт з Кодексом честі, Антикорупційною програмою ТДАТУ і «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в ТДАТУ»;

2) провести студентський круглий стіл з проблем академічної доброчесності;

3) ширше інформувати здобувачів вищої освіти та наукових керівників про необхідність дотримання правил академічної етики та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування;

4) керівникам курсових та кваліфікаційних робіт формувати тематику та завдання з використанням інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів вищої освіти до їх виконання;

5) у методичних вказівках з організації та виконання курсових та кваліфікаційних робіт розмістити методичні рекомендації щодо належного

оформлення посилань на використані джерела.

б) викладачам кафедри і надалі дотримуватися вимог об'єктивності, валідності та справедливості під час оцінювання та забезпечувати відкритість і прозорість проведення оцінювання рівня знань здобувачів.

Гарант ОПП «ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ»
за другим (магістерським)
рівнем освіти, д.т.н., проф.

Марина СЕРДЮК

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР